

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság Hivatalos Lapja

Budapest, 1948 december 17.

L évfolyam 12. szám

O.M.B. határozatok

41.511/1948. O.M.B. sz.

A téli (fagy) szünet és a karácsonyi fizetés nélküli szabadság szabályozása a mag- és mélyépítő iparban az 1948—1949. téli időnyre.

Az építőipari munkáltatók és a MÉMOSz között 1948 december 1-én létesített téli (fagy) szünet szabályozására és a karácsonyi fizetés nélküli szabadságra nézve kötött megállapodást az O. M. B. titkársága a 8480—1948. korm. sz. rendelet 24. §-a alapján az alábbiak szerint hagyta jóvá:

1. Téli (fagy) szünet.

Téli (fagy) szünet beáll akkor, ha az épületen az időjárásra való tekintettel dolgozni nem lehet.

a) A téli (fagy) szünet alatt a munkavállalók munkaviszonya ideiglenesen szünetel és ezért a téli (fagy) szünet miatt felbeszakitott munka nem tekinthető felmondásnak. Felmondás esete akkor áll elő, ha a munkaviszony megszakítása szabályos felmondással történik. A téli (fagy) szünet alatti munkaszünetelés tartamára fizetés nem jár.

b) A fagyszünet alatt a munkaadó tartozik a munkavállalóknak az építőipari kollektív szerződés értelmében ez évben karácsony első napjára (1 nap) és 1949. január 1-re, összesen tehát 2 (kettő) napra, mint fizetett ünnepekre az utolsó két hét átlagos — túlóra és szerszámpótlási pótlék nélküli — órakeresetével napi 8 órára számított járandóságot megfizetni.

c) A b) pont szerinti fizetett ünnepekre eső járandóságot a munkáltató tartozik a fagyszünet beálltát megelőző utolsó bérfizetési napon kifizetni.

d) A munkáltató tartozik a szünetes beálltakor munkavállalói adatait jegyzékbe foglalni és azt a MÉMOSz munkaközvetítő hivatalának a téli (fagy) szünetre való utalással két példányban megküldeni.

e) A téli (fagy) szünetre küldött munkavállalókat a munka megindulásakor a munkáltató tartozik ismét munkába állítani. A fagyszünet alatt a körülményekre való tekintettel a lehetőség szerint tartozik a munkáltató — kisebb munkáscsoportok egy-két heti foglalkoztatásával — is a szünetre küldött munkavállalókat munkába állítani. Az újra munkába állított munkavállalókat tartozik a munkáltató a munka megindulásakor — még ha felváltott csoportokban is dolgoznak — MÉMOSz-nak bejelenteni.

f) Amennyiben a téli (fagy) szünet alatt valamelyik munkavállaló más munkáltatónál nyer elhelyezkedést, ez úgy tekintendő, mintha kiüpett volna. Felmondási idő, térítése ebben az esetben a munkavállalónak nem jár. Kivétel az a munkavállaló, aki az eredeti munkahelyén az első behívásra jelentkezik és munkába áll.

2. Karácsonyi fizetés nélküli szabadság.

a) Karácsonyi (ünnepi) szünet az építőiparban nincs.

b) Azok a munkavállalók, akik a karácsony és újév közötti időben különös elfoglaltság, vagy ok miatt munkahelyükön megjelenni nem tudnak 1948. december 20-a és december 22-e között a munkaidő befejezéséig, ezt közötti tartoznak a munkáltatóval, aki köteles az 1948. december 24-e és 1949. január 3-a közötti időre a fizetés nélküli szabadságot a jelentkezett munkavállalónak megadni.

c) Ha valamely munkavállaló 1948. december 24. és 1949. január 3-a közötti időben bejelentés nélkül távol marad úgy a munkaviszony felmondás nélkül megszűntnek tekintendő.

3. Karácsonyi és újévi fizetett ünnep fizetendő:

a) azoknak a munkavállalóknak is, akiknek munkaviszonya 1948. december 5-ével, vagy azt követően az ünneplé szabályszerű felmondással megszűnik, ha a munkaviszony megszűnését megelőzően legfeljebb három munkáltatónál (építőiparos, vállalat, ipari központ) 1948. augusztus 15-től a felmondás napjáig dolgoztak és munkaviszonyukban 13 munkanapnál hosszabb megszakítás nem volt;

b) azoknak a munkavállalóknak, akiknek alkalmazottá jogviszonya 1948. december 5-e után kezdődött. Az így munkába álló munkavállaló a két fizetett ünnepre járó illetményét csak abban az esetben kaphatja meg, ha előbbi munkaadója által igazolja, hogy az illetményt előző munkáltatójától nem vette fel; A fizetett ünnepeket mindig a sorrendben utolsó munkáltató köteles fizetni.

4. Valamennyi munkáltató köteles a munkavállalók foglalkoztatása érdekében — a lehetőség határain belül — mindent elkövetni, hogy alkalmazottaikat a téli (fagy) szünet alatt is végezze ő munkákon (esetleg felváltva kisebb munkavállalói csoportok beállításával is) foglalkoztassák.

5. Ezen megállapodás hatálya kiterjed valamennyi az építőipari kollektív szerződés hatálya alá tartozó munkavállalóra és munkáltatóra.

Budapest, 1948 december 11.

dr. Almay György s. k. min. osztályfőnök, az O. M. B. főtitkára.

41.511/1948. O.M.B. sz.

A 28.261/1948. O. M. B. szám alatt jóváhagyott Mezőgazdasági Munkabérhatózat 30. pontjának kiegészítése.

Az O. M. B. Titkársága a 8480/1948. Korm. számú rendelet 18. §-a alapján a következőket rendeli:

Azok a hónaposok és sommások, akiknek munkaköre kizárólagosan az állatgondozás (fejta-gulyás, hizlalás,

Előfizetési felhívás

Előfizetőink leppéldányaiboz, amennyiben előfizetésük december 31-én lejár, mellékelünk befizetési lapot és kérjük a megújítás összegét mielőbb beküldeni, nehogy a lap kiadásában fenekadás legyen.

ménesekben lóápolás), továbbá az istállóban alkalmazott éjjeli őrök (mivel az általuk végzendő munka a téli hónapokban is teljesen azonos a nyárral, illetőleg az istállóőrök téli munkaideje a nyárinál hosszabb) a decembertől februárig terjedő időszakban is a 28.261/1948. O. M. B. szám alatt jóváhagyott Mezőgazdasági Munkabérhatározat 30. A. pontja szerint bérezendők.

Jelen határozat 1948. december hó 1-vel lép hatályba. Budapest, 1948. december 15.

Dr. Almay György s. k.
miniszteri osztályfőnök
az O. M. B. főtitkára

41.800/1948. O. M. B. szám.

Az árvízvédelmi célokat szolgáló rőzsekitermelésnél alkalmazott munkavállalók munkabére.

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság a 8.480/1948. Korm. számú rendelet 18. §-a alapján a következőket rendeli:

1. A hullámtéri füzesekben rőzsekitermelést végző munkavállalók az 1.322/1948. O. M. B. sz. alatt jóváhagyott erdőgazdasági kollektív szerződés 17. pontjától eltérően részbrérel is díjazhatók.

2. Ennek értelmében a kitermelt galyakból az 5 cm-

nél nem vastagabb ágának (rőzsének) 50%-a, az 5 cm-nél vastagabb sarangolt botjának pedig 40%-a, mint részkeresetet a munkavállalót illeti meg.

3. A 2. pontban felsorolt részbérekért munkavállaló köteles a fa- és rőzsanyagot lenyesni, az 5 cm-nél nem vastagabb anyagot fűzfavesszőből készített kötéllel kévébe kötni és a munkáltató, vagy megbízottja által a végáton megjelölt helyre kézierővel kiközéltetni, továbbá ott azt kazalba rakni. Az 5 cm-nél vastagabb ágfarészeket 100 cm hosszú darabokra kell felvágni és a legközelebbi kocsiút mentén 100×100 cm-es rakatokba összerakni.

4. A fenti munkák elvégzésénél a munkavállaló köteles saját szerszámját használni, azonban ezért őt a kollektív szerződésben biztosított szerszámhasználati díj nem illeti meg.

5. Jelen határozat kihirdetésének napján lép hatályba és kizárólagosan az árvízvédelmi célokat szolgáló rőzsekitermelésekre vonatkozik.

6. Jelen határozat rendelkezéseit az 1948. évi szeptember hó 1 után végzett munkából eredő, de még ki nem egyenlített munkabérvonatokra is alkalmazni kell.

Budapest, 1948. december 15.

Dr. Almay György s. k.
miniszteri osztályfőnök,
az O. M. B. főtitkára.

ELVI DÖNTÉSEK

Szolgálati viszony folytonossága a jubileumi juttatás szempontjából.

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság 38.829/1948. sz. határozata értelmében azon munkavállaló részére, aki ugyanazon munkáltatónál egyfolytában 25, 40, illetve 50 év óta teljesít szolgálatot, egyszeri jutalom fizethető ki. Vitássá vált, hogy a katonai szolgálat, deportálás, baloldali magatartás vagy származás miatt történt elbocsátás a jubileumi juttatás szempontjából a szolgálati viszony megszünetének tekintendő-e vagy sem.

A 38.829/1948. O. M. B. sz. határozat értelmében fizethető jubileumi juttatás szempontjából a szolgálati viszony folytonosságát nem érinti a katonai szolgálat, hadifogság, háborús vagy népellenes kényszerintézkedés, deportálás, baloldali politikai magatartás vagy származás miatt történt elbocsátás következtében előállott időközi megszakítás. (1.413/135-1948. O. M. B. sz.)

Jubileumi juttatás később nem fizethető.

D. vállalat 25 éves jubiléumai részére, egy havi fizetést alapulvéve, X összeget juttathatna a fennálló rendelkezések szerint. Kéri, hogy ezt az összeget — felemelés nélkül — azon munkavállalókat is megoszthassa, akik már előzőleg betöltötték a 25. jubileumi évüket, de akkor nem részesültek jubileumi juttatásban. — A Titkárság a kérelmet elutasítja.

A 38.829/1948. O. M. B. határozat 2. pontja határozottan kimondja, hogy jubileumi juttatásban a munkavállaló csak abban az évben részesíthető, amelyben a jutalomra

jogosító szolgálati évét eléri. Később e címen jutalom nem fizethető ki. (41.801/1948. O. M. B. sz.)

Központi fűtés kezelője a salak kihordásáért külön nem díjazható.

A központi fűtő- és melegvízszolgáltató berendezések kezelését végző személy a fűtéssel járó mindennemű teendőt ellátni köteles. Így tehát a fűtés következtében keletkezett salaknak a kazánból való kiszedését és annak olyan helyre történő felhordását is, ahonnan az elfuvarozható.

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság által hozott 37.122/1948. számú határozatban (megjelent a Magyar Közlöny 155—56. számában) a központi fűtő- és melegvízszolgáltató berendezések kezeléséért megállapított díjazásban, a salaknak a fentiek szerinti felhordása már bennfoglaltatik és ezért külön díjazás nem szedhető. A salak elfuvarozási költsége a háztulajdonos által a lakókkal szemben felszámítható. (40.896/1948. O. M. B. szám.)

Forró ital.

Épülő házban lévő olyan munkahelyen, ahol sem ajtó, sem ablak nincsen, az ott dolgozó munkavállalót olybá kell tekinteni, mintha a szabadban dolgozna. Ennélfogva megilleti őt a kollektív szerződések értelmében a téli napokra biztosított napi 1/2 l. hazai eredetű tea vagy kávé. (82/35/1948. O. M. B. sz.)

O.M.B. VÁLASZOL

Szokolay Péter, Bácsalmás. A kereskedelmi alkalmazottak kollektív szerződésében árukiadó munkakör meghatározás nincs. A nevezett munkaköre alapján (kisebb vállalatnál) raktárnoknak tekintendő. Havi fizetése 366—485 forint. Pénztárkezelő 5 évi gyakorlattal 340—493 forint. Kocsisnak az órabére 1.53 forint. A bérből levonandó kosztért havi 85, fűtésért 12, világításért 4.50, mosásért 2.40, lakás (1 szoba, konyha) 8 forint. Kirakó munkások órabére 1.15—1.48 forint. Túlórázás esetén az első két túlórát 25 százalékos, második két túl-

órát 50 százalékos és ennél több túlóra 100 százalékos pótdíj számítható. Éjjeli túlórázások után egy hétnél rövidebb időtartamig 10 százalékos számítható.

Békési Pálné, Tata. Önálló kontírozó könyvelő, aki mérleget önállóan készít és a vállalat könyvelését egyedül végzi, 10 éves gyakorlattal a magánalkalmazotti kollektív szerződés I. kategória „b” fokozatába tartozik havi 820—900 forint illetményel.

Metalix Röntgen. A hivatalsegédnek részére 1948. évre is kiadható a természetbeni ruha- és cipőjárandóság, mert a vonatkozó kollektív szerződés

az új kollektív szerződés megjelenéséig érvényben van. Munkavállalóira a vasipari kollektív szerződés nem alkalmazható, mert a vállalat kizárólag kereskedelmi tevékenységet fejt ki.

Szarvasi botanikusokert főtisztjelnek. Szarvas. A kertészetben alkalmazott munkavállalók munka- és bérfeltételeit a 1.110/1947. O. M. B. szám alatt jóváhagyott, kertészeti kollektív szerződés (megjelent a Magyar Közlöny 1947. évi 278. sz.) és ennek „Függelék”-e (megjelent a Magyar Közlöny 1948. évi 53. sz.) szabályozzák. Szolgálati jogviszonyukról a 1.150/1948. Korm. számú rendelet (megjelent a Magyar Közlöny 1948. évi 24. sz.) intézkedik. A kollektív szerződés megtalálható a helybeli munkaközvetítő iroda vezetőjénél.

Oczel Dezső, Salgótarján, Losonczy-út 24. Téglagyár műszaki vezetője az 1948. január 3-án megjelent 2. számú Magyar Közlönyben 1311—1947. O. M. B. szám alatt kiadott Mérnöktechnikai kollektív szerződés hatálya alá tartozik és illetménye is fenti kollektív szerződés szerint állapítható meg.

Dr. Vigyázó István. A 9.700/1945. M. E. számú rendelet 5. §-ának (1) bekezdése értelmében a felmondási járandóság kiszámításánál a felmondási idő alatt járó illetmény (bér) összegén felül számításba kell venni a munkáltatótól a szolgálati viszony okából bármilyen címen járó rendszeres egyéb juttatások arányos részét is. Ugyanezen §. (2) bekezdése értelmében pedig, ha a munkavállaló a felmondási idő alatt neki fel nem róható okból szolgálatot nem teljesít, a felmondási járandóság kiszámításánál a havi fizetésű munkavállalónál a felmondás közlését megelőző egy év alatt, a heti vagy napi fizetésű munkavállalónál a felmondás közlését megelőző négy hét alatt járó illetmény átlagát kell alapul venni. Az 5.690/1948. Korm. számú rendelet hatálya alá tartozó munkavállalóknál a többteljesítési juttatást — minthogy arra ezidőszent csak előleget fizetnek — a felmondás tartama alatt, ha a munkavállaló szolgálatot nem teljesít és így a többteljesítési juttatás alapjául szolgáló többletmunkát sem végzi, folyósítani nem lehet.

Schmoll és Kallós Rt. Az önkéntesen felajánlott és a 11.130/1948. Korm. sz. rendelettel a fizetésből levonni rendelt 1 százalékos öregségi biztosítási hozzájárulás alapja a bruttó illetmény.

Üz. Deák Lajosné, Mecsekalja. Nyugdíjügyekben a Döntőbizottság illetékes véleményét nyilvánítani. Abban a kérdésben, hogy 7.140/1948. Korm. számú rendeletnek a nyugdíjakkal kapcsolatos rendelkezését a közölt tényállás mellett, hogyan kell alkalmazni, csak a Döntőbizottság tud a Nyugdíjpénztárra kötelező erővel bíró határozatot hozni.

Kósa Imre, Budapest, Vas-u. 2/d. 1. Kiküldetés alkalmával az utazási időre síma óráber elszámolható. Hálókocsijegy elszámolásának csak egészen kivételes esetben és csak akkor lehet helye, ha a hálókocsi használata által a kiküldetési összköltségekben megtakarítás áll elő. 2. A kiküldetés helyén túlórapótlékmentesen számolandó el az ott végzett 1 napi munkára eső munkaidő — jelen esetben 8 óra — függetlenül attól, hogy hány órákor telik el le.

Lovász László, Szeged. A kollektív szerződések rendelkezése szerint a szabadságidő meghatározásánál a munkavállalónak egy vagy több munkáltatónál 18. életévén túl eltöltött szolgálati ideje úgy számítandó be, hogy amennyiben jelenlegi munkáltatójánál 1 éve van alkalmazásban, akkor az előző szolgálati idejéből 3 év (három munkanap), 3 év után előző idejéből 5 év (öt munkanap), 5 év után teljes előző szolgálati ideje számítandó be. A rendelkezés alkalmazása szempontjából nem közömbös

az, hogy a munkavállaló előzőleg közületi, vagy magánalkalmazásban, ugyanazon iparhoz tartozó üzemben, vagy más foglalkozási ágban dolgozott.

„Közjóléti.“ 1—3. Közlése szerint ebben az ügyben per folyik és az elsőfokú bíróság már ítéletet is hozott, éppen ezért nem foglalhatunk állást, véleményt is csak a bíróság megkeresésére adhatunk. 2. A 7.770/1948. Korm. számú rendelet 6. szakasz (1) bekezdése rendelkezik erről. Ha a megszűnő közjóléti szövetkezetek alkalmazottait a HÁRT, az Országos Házépítő Szövetkezet, az állam, vagy állami érdekeltégű vállalat átveszi, az alkalmazottak a megszűnt szolgálati jogviszonyból felmondási, végkielégítési vagy egyéb címen igényt nem támaszthatnak; új szolgálati viszonyukat azonban a felmondás és végkielégítés szempontjából a korábbi szolgálati jogviszony folytatásának kell tekinteni. Ha az új munkáltatója állami vállalat, akkor természetesen ez a rendelkezés Önre is vonatkozik.

Dr. Ifj. Ujlaki László, Bp. Az 5.690—1948. Korm. sz. rendelet 10. szakasza értelmében az Ön részére havi 300 forint készkiadási átalányösszeg nem fizethető. Ezzel szemben joga van az Intézettől hiteles nyugtával igazolt készkiadásainak megtérítését kérni.

Kocsis László, Salgótarján. Munkakörénél fogva vezetőraktárnoknak tekintendő az a magánalkalmazotti kollektív szerződés szerint III. kategóriába tartozik, 30 éves gyakorlati idejét figyelembevéve, a II. a) kategória illeti meg 730 Ft maximális fizetéssel. feltéve, hogy a munkáltatója üzemi kollektív szerződést kötött.

„Hódmezővásárhely“ jeligére. 1948 április 1-től augusztus 1-ig a fiók tényleges vezetésének idejére az 5690—1948. Korm. sz. rendelet 6. szakaszában foglaltak szerint kell illetményét megállapítani. Panaszával a pénzügyi alkalmazottak kollektív szerződése (megjelent Magyar Közlöny, 1947. évi 293. sz.) „X. vitás kérdések“ fejezetének 3. pontja értelmében az illetékes szakszervezethez (kollektív védő bizottsághoz) forduljon.

Vida Lajos, Nagykanizsa. A szövetkezeti magánalkalmazottakra vonatkozó kollektív szerződés (megjelent 1947 december 7-i, 278. sz. Magyar Közlönyben) „III. Fizetések“ B. pontja értelmében osztályvezető az I. kategóriába sorolandó be. Illetménye ennek megfelelően a II. területi csoportban 741—855 forint között állapítandó meg. Kedvezőtlen elintézés esetén a fent idézett kollektív szerződés „X. Vitás ügyek“ fejezet 2. pontja értelmében az illetékes szakszervezethez forduljon.

Keffel Ede viaszosvászónarúgyár, Győr. Vezetőállású munkavállaló kiküldetési díjazása (belföldön) az alapfizetés 25 százaléka naponta, ami maximálisan 80 forint, lehet és az igazolt készkiadások. Ezen elszámoláshoz a Textilipari Igazgatóság jóváhagyása szükséges.

Állami Gazdasági Intézőség, Emőd. Kiküldetésben szolgálatot teljesítő órabéres traktorvezetőt, kiküldetésének tartama alatt kiküldetési pótlék címén keresetének 25 százaléka illeti meg. Ezenfelül, amennyiben munkáltató lakásról és ellátásról természetesen nem gondoskodik, megilleti még az indokolt és igazolt lakás, fűtés és világítás, valamint az élelmezés költsége. Ilyen esetben azonban a szállás-költség legfeljebb naponként 25 Ft, élelmezési költség 24 óras kiküldetés esetén legfeljebb 25 forint, egy napnál hosszabb ideig tartó kiküldetés esetén pedig naponként legfeljebb 35 forint lehet.

„Váci-úti dolgozók.“ 1. Nincsen olyan jogszabály, amely a munkavállalók között ú. n. „Spór-egylet“ alakítását tiltaná. A tagságnak és a befizetés vállalásának azonban minden tagra nézve önkéntesnek kell lenni. A többség határozata nem lehet kötelező a kisebbségre. 2. A munkavállalók előleg tartozásainak levonása tekintetében az O. M. B. Titkársága is adhatott utasítást a visszafizetések végső időpontjának megjelölésével. Egyébként a munkavállalók részére adható segélyek és előlegek legmagasabb összegének megállapítása tárgyában kiadott 10.090/1948. Korm. számú rendelet (Magyar Közlöny, 220. szám) 6. szakasza értelmében azoknál a vállalatoknál, ahol a munkavállalók fennálló előlegtartozása az előlegkeretnek a rendeletben meghatározott mértékét meghaladja, az előlegkeretet úgy kell megállapítani, hogy az az 1948 december 31-ig napjáiig a rendelet szerinti összeget érje el. Ehhez a 39.860/1948. O. M. B. sz. alatt (O. M. B. Közlöny, 2. szám) kiadott végrehajtási utasítás azt a magyarázó rendelkezést adja, hogy abban az esetben, amikor a munkavállalók előlegtartozása meghaladja a rendeletben meghatározott mértékét — vagyis a munkavállalók előlegtartozásainak együttes összege nagyobb mint a megelőző hat hónapban folyósított előlegek egy havi átlaga, illetőleg az összes munkavállalókat figyelembevéve, fejenként hét forint (az összes munkavállalók száma szorozva héttel) — az előlegek folyósítását oly mértékben kell korlátozni, illetőleg a már megadott előlegek levonását oly mértékben kell fokozni, hogy az előlegtartozások havi átlaga az 1948. évi december hó 31-ig a rendeletben előírt átlagos havi keretet — figyelembevéve a rendszeres előleglevonások ütemét — ne haladja meg. A korábbi előlegeknek folyó évi december hó 31-ig történő levonása tehát ezzel a rendelkezéssel is összefüggésben állhat. 3. Dolgozók „Kultúr Alapra“ önként felajánlhatják keresetük egy bizonyos részét. A bérfizetés idején azonban a levonást hivatalból, az egyes dolgozók akarata ellenére végrehajtani nem lehet. Az önkéntes felajánlás során összegyűlt összeg felhasználásáról az azt felajánló és fizető dolgozók szabadon dönthetnek, s azt bármely kulturális vagy sportcélra fordíthatják. 4. A vállalat a dolgozók célját szolgáló jóléti, (szociális, egészségügyi, kulturális sport, stb.) intézmények fenntartása-

hoz olyan összeggel járulhat hozzá havonta, amilyen összeget az 1948. évi szeptember hó 1. napját megelőző hat hónap átlagában erre a célra fordított, amely összeg azonban nem lehet több, mint a vállalat összes munkavállalóinak számát figyelembevéve, fejenként és havonta tizenhat forint (a munkavállalók száma szorozva 16-al). Közlebbi rendelkezéseket a munkavállalók jóléti céljaira fordítható kiadások egységes rendezése tárgyában kiadott 10.100/1948. Korm. sz. rendelet (Magyar Közlöny, 220. szám) és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 39.859/1948. O. M. B. számú határozat (O. M. B. Közlöny, 2. szám) tartalmaz.

Kertész Téglagyár N. V., Szeged. Ahhoz, hogy valamely vezetőállású munkavállaló hovatörőzése, illetőleg fizetésének összege tekintetében választ kapjanak, szükséges, hogy a vállalatról a 30.600/1948. O. M. B. határozatban (Magyar Közlöny, Hivatalos Lap, 83. szám) I—V-ig előírt formákban bejelentést tegyenek és kérjék a vállalat csoportba sorolását. A vállalat besorolásának eredményét az O. M. B. Titkársága az O. M. B. Közlönyben közzéteszi, a vállalat azután kérheti a kollektív szerződés hatálya alá nem tartozó munkavállalók fizetésének megállapítását az 5.690—1948. Korm. számú rendeletben (Magyar Közlöny, 113. szám) előírt módon.

Agrártudományi Egyetem Tangazdasága, Martonvásárhely. A 28.261—1948. O. M. B. szám alatt jóváhagyott Mezőgazdasági Munkabérbizottság 50. pontjában a gazdasági alkalmazottak részére előírt típuscsizma, illetőleg ennek híján típusbakancs természetben adandó ki, nem pedig készpénzben váltandó meg. Ebben az esetben természetesen a munkavállaló szempontjából teljesen mindegy, hogy a gazdaság mennyiért szerezte azt be.

„Könyvelő“. 1. Az 1947. évi mérleg elkészítése után járó még eddig fel nem vett mérlegpénz f. évben az O. M. B. előzetes engedélyével folyósítható. 2. Az 1947. évi február hóban jóváhagyott kiemelés csak abban az esetben érvényes, ha a 37.580/1948. O. M. B. számú határozat alapján a kiemelés újra engedélyezése végett a Titkársághoz be lett nyújtva és jóvá lett hagyva.

Turbínajavítások, Tiszaluc. ad 1. Minden munkavállaló azon kollektív szerződés hatálya alá tartozik, amelynek munkafeltételei szerint dolgozik. Amennyiben a vállalat jellege szerinti iparági kollektív szerződés megjelent, úgy az illető iparágban alkalmazott összes fizikai és szellemi munkavállalókra joghatályos. ad 2. Idénypótlékre csak építőiparnál dolgozók jogosultak, amennyiben alkalmaztatásuk nem terjed ki az év egész tartamára; tehát idénymunkások. ad 3. A magánalkalmazotti kollektív szerződés határozott időre szóló alkalmaztatást nem ismer, csak kiegészítőmunkát. A kiegészítőmunka időtartama az egy hetet, ill. maximálisan az egy hónapot nem haladhatja meg. A kiegészítő munkavállaló fizetését a kollektív szerződésben megállapított fizetés 50 százalékaival, egy hét után

pedig 25 százalékaival kell pótolni. ad 4. Az 1948. szeptember 10-én megjelent vasiparági kollektív szerződés nem keretszerződés, tehát a más iparágak szakmai kollektív szerződésének másértelmű tételét nem hatálytalantítja. ad 5. A Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjének 203. számában megjelent vasipari iparági kollektív szerződés a vasipari jellegű vállalatoknál alkalmazott összes fizikai és a kollektív szerződés hatálya alá tartozó szellemi munkavállalókra vonatkozik.

Miskolci Vaskereskedelmi Rt. Valamely iparági kollektív szerződésnek olyan kérdésre vonatkozó rendelkezését, amelyre a többi kollektív szerződés is tartalmaznak — de eltérő — rendelkezést, más iparágakra vagy szakmákra vonatkoztatni nem lehet. A később kiadott iparági kollektív szerződés kedvezőbb rendelkezése szerint csak a szerződésben megjelölt iparágban lehet eljárni, illetőleg fizetni.

Ifj. Ulrich Gyula, Győr. A vasipar körében foglalkoztatott felelős építészvezetők a vasas iparág kollektív szerződés műszaki értelmiségi munkavállalókra vonatkozó bérosztályának 41-es bércsoportjába sorolandók.

Barna András kép. kömüvesmester, Debrecen. A MÉMOSZ színház javára a bérlista végösszegének 3%-át kell a munkaadónak fizetnie, tehát a bérlista végösszegében benne szerepel a csoportvezetői pótlék, idénypótlék, szerzősszámla pótlék, stb. is.

Schönfeld Gyula, Debrecen. Egy vállalat sem sorolhatja be magát, vagy munkavállalóit az 5.690/1948. Korm. számú rendelet alapján. A besorolást az O. M. B. Titkársága végzi, és pedig a vállalat besorolását a 30.600/1948. O. M. B. számú határozatban (Hivatalos Lap 83. sz.) előírt bejelentés megtétele után, a munkavállalók besorolását pedig az 5.690/1948. Korm. számú rendelet IV. és IV. a) számú mellékletének megfelelő formában előterjesztett javaslat alapján.

Többeknek. Az O. M. B. Közlöny 10. számában „Holló cipőgyár, Szeged“ című szerkesztői üzenet második bekezdése több oldalról tévesen nyert értelmezést. A bekezdés helyes értelme: minthogy a kollektív szerződés kimondja, hogy a műszaki értelmiségi munkavállalók túlórája az összkereket után díjazandó, amelyben a kollektív szerződés III. b), c), d), e) és g) pontja szerinti díjazás bennfoglalatik, a túlórákereset után a termelési többletteljárás újból való felszámításának helye nincs.

Neményi Sándor, Bp. A levélben közölték alapján kiküldetés esete áll fenn, így a fizetéses felül megilleti mindazon járandóság, amit a kollektív szerződés kiküldetés alkalmával előírt. Járandóságát azon vállalatnak kell folyósítani, mellyel ez alkalommal szolgálati jogviszonyban állt és mely fenti munkára kiküldte.

Barcza Lajos műszaki iroda és vál., Bp. Vidékre kiküldött ácsok — amennyiben nem kizárólag azon vidéki munkára vették fel őket — az alapórabéren kívül 25 százalék kiküldetési díjra, napi 12 forint élelmezési költségre, valamint lakás, fűtés, világításra és négyhetenkénti egyszer

a haza- és visszautazásra, a felmerült közlekedési és élelmezési költség felvételére jogosultak a 15 százalék idénypótlék és 5 százalék szerszámokpási díjon felül, feltéve, ha a kiküldetés az állandó munkahelyüktől 30 km távolságon túl van.

Hegyessy Lajos, Lengyel. 1. Amennyire a közölt munkakörleírás alapján megítélhető, 6 hónap a felmondási idő, ha 2 évi, vagy 2 évet meghaladó szolgálata van. Nézze meg a 9.700/1945. M. E. sz. rendeletet. A felmondási járandóság kifizetése tekintetében korlátozó rendelkezések vannak, úgy mint a 4.500/1946. Korm. számú rendelet (Magyar Közlöny, Rendeletek Tára 88. sz.) és a 10.660/1948. Korm. sz. rendelet (Magyar Közlöny, Rendeletek Tára 235. sz.). 2. A fizetett szabadság idejét adatok hiányában (mennyi szolgálati ideje volt előző munkáltatóknál, stb.) nem tudjuk meghatározni. Nézze meg az O. M. B. Közlöny 8—9. vagy 10. számában megjelent kollektív szerződések „Szabadságidő“ fejezetét, az ott közölt szabályozás alapján a szabadságidő időtartamát kiszámíthatja.

Dr. Hamza, Budapest. 1. A vállalat kérelmére — indokolt esetben — az O. M. B. Titkárság engedélyezheti. 2. Nincs akadály, hogy a december hónap második felében kiadott fizetett szabadság a következő év január havának első részére átterjedjen.

„Újítás“, Budapest. A műszaki újítások díjazásáról és az újítási javaslatokkal kapcsolatos ügyek intézéséről szóló 11.940/1948. Korm. sz. rendelet (Magyar Közlöny, Rendeletek Tára 264. sz.) kiadása után az Országos Munkabérmegállapító Bizottság Titkársága a nála lévő újítási díjazásra vonatkozó javaslatokat a javaslattevő vállalatához, üzemhez visszaküldi. Ezzel kapcsolatban az O. M. B. Titkársága az alábbiakat közli:

a) Mindazokban az újítási ügyekben, ahol az újítónak a díjat 1948. évi november hó 30-ig nem fizettek ki, a 11.940/1948. Korm. sz. rendelet értelmében kell eljárni.

b) A rendelt végrehajtási utasítása rövidesen megjelenik. A végrehajtási utasítás megjelenéséig a díjazási ügyeket függőben kell tartani.

c) Bármelyik szervnél van véleményezés vagy jóváhagyás végett újítási díjazásra vonatkozó javaslat, az a javaslatot haladéktalanul küldje vissza a javaslattevő vállalatához, üzemhez.

O. M. B. KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint.
Felelős szerkesztő: **Dr. Almay György.**

Szerkesztő: **Dr. Nagy László.**
Szerkesztőség: Budapest, V., Kossuth Lajos tér 4. Telefon: 128—464.

A kiadásért felelős:
Allami Lapkiadó Rt., VI., Bajcsy-Zsilinszky-út 65. Telefon: 129—670.
Postatakarékpénztári csekk számla szám: 23.777.

Légrády-nyomda, Budapest,
V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78.
Igazgató: Agárdi Károly.